

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „KLAIPĖDOS KELEIVINIS TRANSPORTAS“
2017 METŲ VEIKLOS
A T A S K A I T A**

ĮSTAIGOS PRISTATYMAS

VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ 2014 m. gruodžio 11 d. iš Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos panaudos sutartimi gavo 367,84 kv. m. patalpas adresu S. Daukanto 15, LT-92235 Klaipėda. 2015 m. balandžio 10 d. Įstaiga pirkimo – pardavimo sutartimi įsigijo patalpas adresu S. Daukanto 13A-15, LT-92235 Klaipėda. Įstaigos dalininkai finansinių metų pradžioje ir pabaigoje – Klaipėdos miesto savivaldybė. Dalininkų įnašų per įstaigos finansinius metus nebuvo.

Ilgalaikio turto (perleisto/įsigyto) per finansinius metus vertė – 115 803 Eur., iš jų ilgalaikis nematerialus turtas: programinė įranga – 14 078 Eur., ilgalaikis materialus turtas: kita įranga, įrankiai ir įrenginiai – 71 360 Eur., mašinos ir įrengimai – 30 365 Eur., remonto išlaidų kapitalizavimas (S. Daukanto g. 15, Klaipėda atlikti remonto darbai) – 146 212 Eur.

Išlaidos per finansinius metus – 12 534 153 Eur., iš jų – išlaidos darbo užmokesčiui – 650 155 Eur. Viešosios įstaigos sąnaudos valdymo išlaidoms – 251 865 Eur.

Darbuotojų skaičius			
Administracijos darbuotojai	Specialistai	Ūkinis techninis personalas	Pastabos
8	32	-	VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ valdybos sprendimu
Naudojamos patalpos			
Patalpos	Plotas	Pastabos	
S. Daukanto g. 15	367,84 kv. m.	Patalpos gautos panaudai, savininkas – Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	
S. Daukanto g. 13A-15	148,90 kv. m.	Įsigytos patalpos – Klientų aptarnavimo centras, savininkas VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“	
Biudžetas			
Skirtos ir panaudotos lėšos		2016m.	2017 m.
Valstybės		-	-
Savivaldybės:			
Klaipėdos miesto savivaldybė:			
Kompensacijos už keleivių, kuriems suteikiamos lengvatos, vežimą		3 641 453 Eur	4 215 637 Eur
Viešojo transporto priežiūros ir paslaugų kokybės kontrolė		43 789 Eur	47 588 Eur
Klaipėdos miesto automobilių laikymo sistemos sukūrimas		330 988 Eur	404 032 Eur
Nuostolingų maršrutų kompensavimas			14 016 Eur
Klaipėdos rajono savivaldybė:			
Kompensacijos už keleivių, kuriems suteikiamos lengvatos, vežimą		46 686 Eur	57 720 Eur

Viešojo transporto priežiūros ir paslaugų kokybės kontrolė	3 618 Eur	2 962 Eur
Klaipėdos rajono automobilių laikymo sistemos sukūrimas		14 707 Eur
Nuostolingų maršrutų kompensavimas	17 113 Eur	26 787 Eur
Kretingos rajono savivaldybė:		
Nuostolingų maršrutų kompensavimas	7 469 Eur	12 189 Eur
Gautos lėšos: už mokamas paslaugas	6 594 164 Eur	7 782 578 Eur
Už patalpų nuomą	-	-
Kitos lėšos (palūkanos už lėšas, laikomas bankuose ir kt.)	-	-
Iš viso:	10 685 280 Eur	12 578 216 Eur

Grynasis įstaigos veiklos rezultatas 2017 metais – 52 544 Eur pelnas.

Viešosios įstaigos vadovas – Gintaras Neniškis, įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui per ataskaitinį metų finansinį periodą sudarė – 34 392 Eur, kitų išmokų viešosios įstaigos vadovas negavo.

Viešosios įstaigos kolegialių organų kiekvieno nario darbo užmokesčiui išlaidų nebuvo ir kitų išmokų įstaigos kolegialių organų nariams nebuvo.

Su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims viešosios įstaigos išlaidų išmokoms nebuvo.

ĮSTAIGOS VEIKLOS REZULTATAI

Įstaigos misija, tikslai, uždaviniai.

Įstaigos tikslas yra viešai teikti visuomenės nariams kokybiškas keleivių vežimo ir aptarnavimo paslaugas socialinėje ir transporto srityse.

Įstaigos tikslai įgyvendinami vykdant šias funkcijas:

1. Visų keleivinio transporto rūšių darbo koordinavimas;
2. Viešojo transporto sistemos organizavimas;
3. Maršrutų nustatymas ir tvarkaraščių sudarymas;
4. Miesto viešojo transporto eismo informacinės sistemos stotelėse ir transporto priemonėse gerinimas ir valdymas;
5. Keleivių vežėjų darbo kontrolė;
6. Bilietų gamybos, platinimo ir kontrolės organizavimas;
7. Keleivių ir vežėjų kontrolė;
8. Konkursų organizavimas;
9. Pajamų už parduotus bilietus, kompensacijų ir dotacijų kaupimas, atsiskaitymas su vežėjais už atliktą darbą nustatyta tvarka;
10. Duomenų bazės apie keleivių vežimą mieste kaupimas ir analizė;
11. Norminių aktų bei dokumentų rengimas;
12. Leidimų vežti keleivius reguliaraus susisiekimo maršrutais išdavimas;
13. Automobilių stovėjimo aikštelių sistemos sukūrimas ir valdymas;
14. Dalyvavimas transporto priemonių atnaujinimo programose;
15. Investicinių projektų rengimas ir administravimas;
16. Ekologiškai švarių technologijų diegimas viešajame transporte.

2017 metų strateginio veiklos plano tikslai, uždaviniai, vykdytos programos, priemonės ir jų įgyvendinimo rezultatai.

2017 metais įstaiga ir toliau vykdė šiuos jai pavestus Klaipėdos miesto strateginio veiklos plano uždavinius:

1. Formuoti patogų gyventojams viešojo transporto tinklą, jį optimizuojant atsižvelgus į reguliarių keleivių srautų tyrimus;
2. Integruoti reguliaraus viešojo transporto (autobusų, maršrutinių taksi ir kitų rūšių) maršrutų ir tvarkaraščių tinklus bei bilietaus sistemas mieste ir priemiesčiuose;
3. Didinti ekologiško kuro naudojimą miesto viešajame transporte.

BENDROS VIEŠOJO TRANSPORTO SISTEMOS VALDYMAS

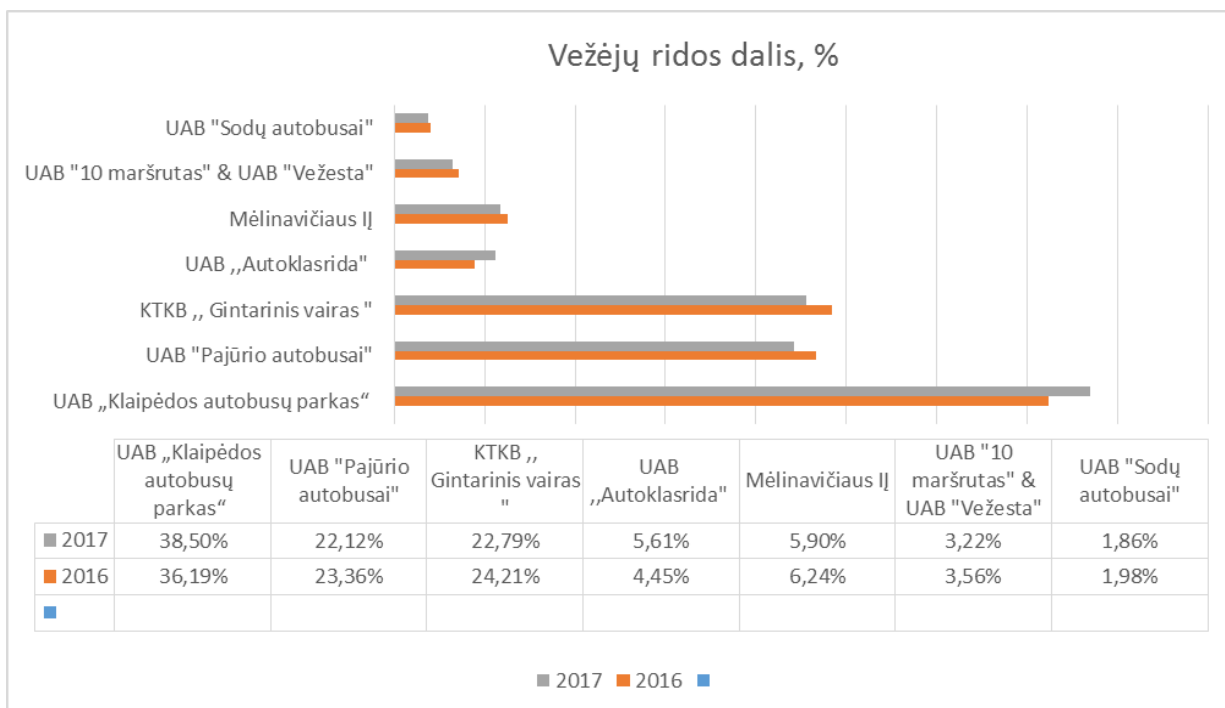
2017 metais Klaipėda tapo pirmuoju Lietuvos miestu, kuris baigė viešojo transporto pertvarką. Į bendrą viešojo transporto sistemą buvo įtraukti likę Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos tiesiogiai organizuojami priemiesčio autobusų maršrutai į Dituvo, Tolupio, Vaitelių ir Rasos sodų bendrijas bei Palangos oro uostą bei atliktos konkursinės procedūros miesto ir priemiesčio maršrutinių taksi maršrutams į Palangą ir Kretingą.

Įtraukti į bendrą viešąją transporto sistemą maršrutai ir tvarkaraščiai buvo profesionaliai pertvarkyti, nustatyti aukštesni kokybiniai reikalavimai tiek transporto priemonėms, tiek vairuotojams, o vežėjams parinkti pritaikyta konkursinė procedūra vežėjams parinkti iš karto davė teigiamus socialinius, kokybinius ir finansinius rezultatus – į sodų bendrijas, virtusias gyvenamaisiais rajonais, autobusai važiuoja ilgiau, dažniau ir visus metus, o ne tik šiltojo sezono metu (nuo 04.01 iki 10.31) kaip buvo iki pertvarkos. Maža to miestui tai arba iš viso nekainuoja kaip buvo sodų bendrijų Dituva ir Tolupis atvejais, kur miestas vežėjams iki įtraukimo į Bendrą viešojo transporto sistemą mokėjo dotacijas, arba tai kainuoja ženkliai mažiau kaip buvo sodų bendrijų Vaiteliai ir Rasa bei Palangos oro uosto atvejais.

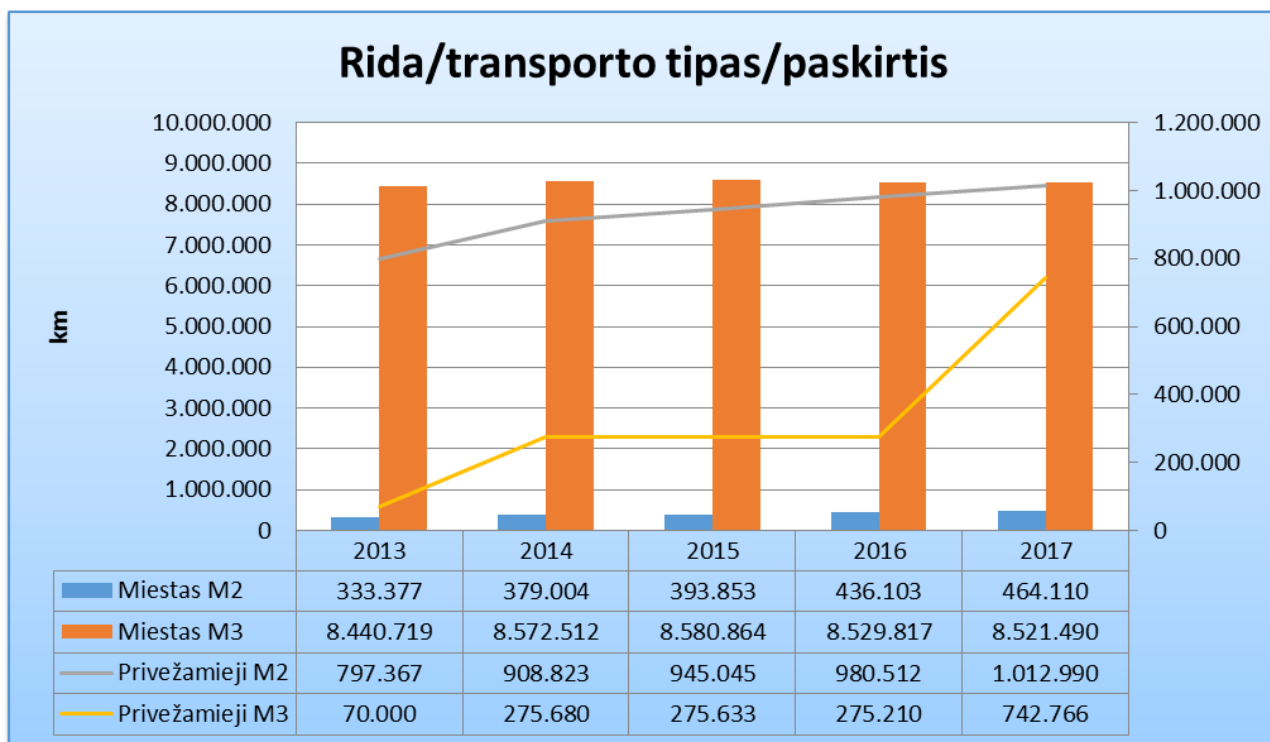
Maršrutiniams taksi integruoti į bendrą viešojo transporto sistemą esamos prieš daugiau nei 10-etį įsigytos tik miesto autobusams skirtos elektroninio bilietaus sistemos galimybių nepakako. Todėl sistemai modernizuoti, 2017 metais buvo atliktas tarptautinis pirkimas, kurį su partneriais laimėjo solidžią reputaciją diegiant elektroninio bilietaus sistemas turinti Estijos informacinių technologijų įmonė. Kaip rodo pirmieji 2018 metų mėnesiai, kai pirmieji sistemos diegimo darbai buvo įgyvendinti netgi greičiau sutartinio grafiko, Klaipėda greičiausia turės vieną moderniausių elektroninio bilietaus sistemų ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos regione, kur už važiavimą mieta ir priemiesčio transportu bus galima atsiskaityti ne tik elektroninio bilietaus kortele ar mobiliuoju įrenginiu, tačiau ir bekontakte bankine kortele.

Baigus modernizuoti elektroninio bilietaus sistemą, įstaiga bus visiškai technologiškai pasirengusi į bendrą viešojo transporto sistemą įtraukti ne tik autobusų, maršrutinių taksi ar kitų viešojo transporto rūšių, tačiau bendradarbiauti su kitomis viešojo transporto sistemomis.

2017 metų pabaigoje bendroje viešojo transporto sistemoje buvo 48 maršrutai. Vertinant užimamos keleivių vežimo rinkos pokyčių tendencijas ir toliau galime konstatuoti, kad geriausia iš senbuvų Klaipėdos miesto valdoma keleivių vežimo bendrovė UAB „Klaipėdos autobusų parkas“, laimėjusiai į sodų bendrijas važiuojančių priemiestinių maršrutų aptarnavimo autobusais konkursą ir bendroje viešojo transporto sistemoje savo rinkos dalį padidinusi iki 38,5 proc. bei UAB „Autoklasridai“, laimėjusiai Palangos oro uosto maršrutų paketą ir rinkos dalį padidinusiai iki 5,6 proc. Prasčiausiai - UAB „Dešimtas maršrutas“ ir UAB „Vežesta“, kurios pasibaigus sutartims nebedalyvavo savo ankstesnių maršrutų aptarnavimo konkurse, kurį laimėjo naujas, į rinką atėjęs, žaidėjas UAB „Kautra“.

Atsižvelgiant į keleivių srautų pokyčius didžiausias ridos bendroje viešojo transporto sistemoje augimas vežant keleivius priemiesčiuose didelės talpos transporto priemonėmis. Tuo tarpu mieste ši rinkos dalis proporcingai mažėjo. Ši tendencija keleivių mieste mažėjant, o priemiesčiuose ridai augant, išsilaikys ir 2018-ais metais.

Toliau, mažėjo nutrauktų (neįvykdytų pagal sutarties sąlygas) reisų dalis.

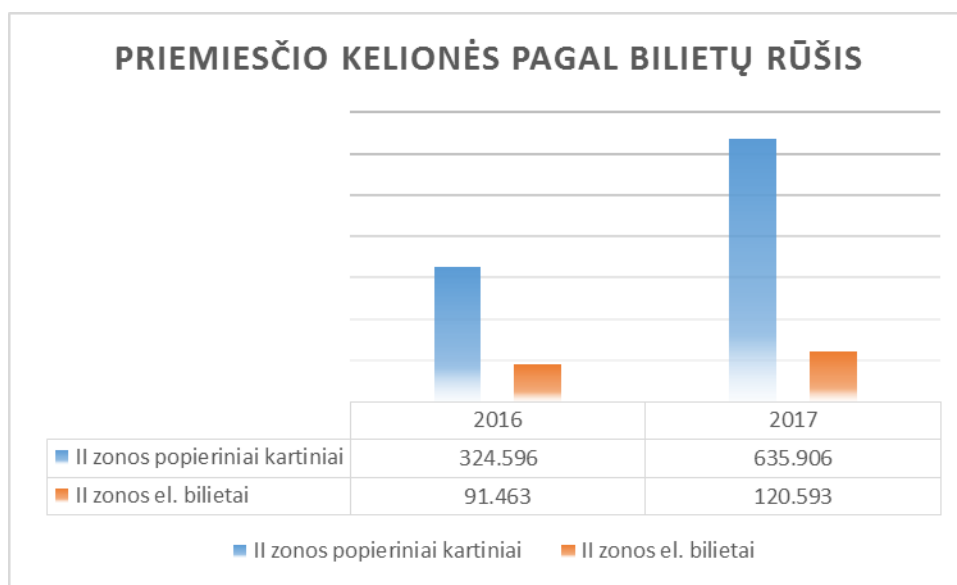
2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
0,63%	0,52%	0,40%	0,51%	0,39%	0,33%	0,30%

Tuo tarpu ekologiškesnio kuro (suspaustų gamtinių dujų) naudojimas naujų, ekologišku kuru varomoms transporto priemonių naujų neįsigyjant ir keletui senųjų sugedus, sumažėjo.

2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
0,50%	4,87%	9,37%	12,98%	20,09%	20,60%	18,51%

2017 metais įgyvendinti du svarbūs strateginiai sprendimai stabilizavo nuo 2015 metų atsiradusią neigiamą tendenciją – nuosekliai mažėjantį lojalių, įvairių rūšių terminuotais bilietais besinaudojančių keleivių skaičių.

Pirma, tai spartus į bendrą viešojo transporto sistemą integruoto priemiestinio tinklo tobulinimas, leidęs daugiau nei 30 proc. padidinti lojalių kelionių priemiestyje ir atitinkamai mieste (kadangi 2 zonos bilietas galioja ne tik artimojo priemiesčio, bet ir miesto maršrutuose) skaičių.

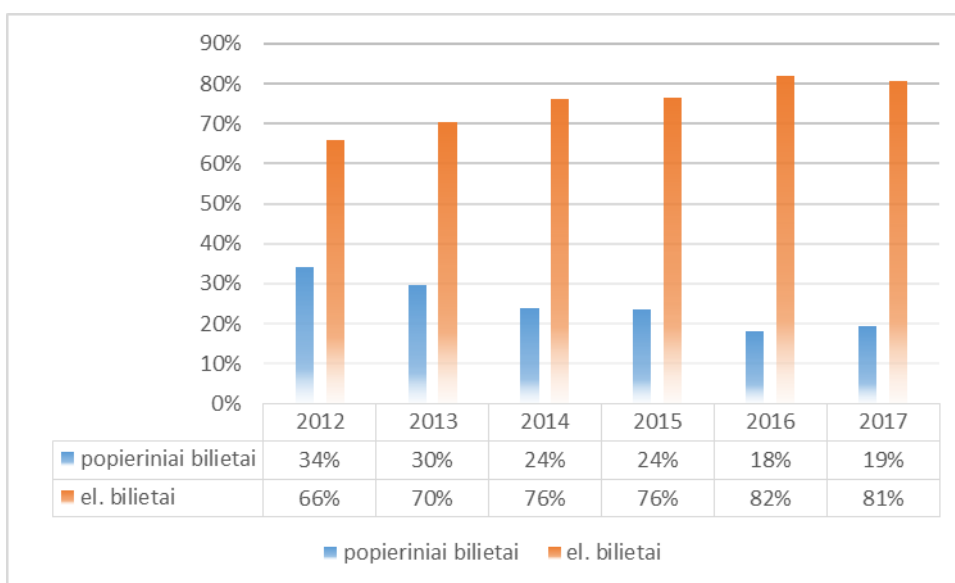

Antra, tai naujai įvestas senjoro bilietas. 2017-ais metais Klaipėdos miesto savivaldybės taryba Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto sąskaita nustatė 50% lengvatą pensininkams, dar nesulaukusiems 70 metų amžiaus. Lengvata galioja tik perkant metų arba pusės metų galiojimo visų savaitės dienų bilietą. Miesto taryba pasirinko sprendimą, kuris būtų nebiurokratizuotas (naudojantis bilietu užtenka turėti pensininko pažymėjimą) ir kiek įmanoma labiau tikslinis – skirtas jauniems senjorams, kurie turi didelių judumo poreikių. Prieš priimant pernykštį sprendimą atidžiai ir kritiškai išstudijuota ir kitų Lietuvos miestų patirtis. Įvedant lengvatą Klaipėdoje išvengta tokių neretų bėdų kaip perteklinis lengvatos teikimo biurokratizavimas, kai jos naudotojas priverstas rankiotis įvairias pažymas; socialinio neteisingumo, kai lengvata naudojasi ir tie, kurie be vargo įpirktų ir visos kainos bilietą. Kai prieš metus Savivaldybei teikėme savo prognozę, kiek jaunųjų klaipėdiečių per metus gali naudotis Senjoro bilietu, buvome, kaip įpratę, konservatyvūs vertinime ir manėme, jog tokiu bilietu naudosis vos keletas šimtų keleivių, tačiau unikalių senjoro bilieto vartotojų skaičius per metus pasiekė apie tūkstantį, o reikalinga kompensuoti iš biudžeto suma išaugo iki 120 tūkstančių eurų.

Šių sprendimų pasėkoje po kelis metus besitęsusio lojalių keleivių mažėjimo, įvertinus terminuotas keliones, 1 mėnesio termino ekvivalentu lojalių kelionių skaičius ne tik nesumažėjo, bet ir ūgtelėjo.

	Terminuoti bilietai - 1 mėnesio ekvivalentas					
	12 mėn.					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
terminuoti	219.275	227.305	228.430	219.683	208.433	195.544
terminuoti (ilgo galiojimo)	4.458	6.282	7.404	8.640	9.900	22.344
terminuoti (trumpo galiojimo)	54	332	428	830	769	956
zoniniai		646	1.004	1.220	1.299	2.134
	223.787	234.565	237.266	230.373	220.401	220.978

Visgi dėl dabartinių ribotų elektroninio bilieto galimybių nesant elektroninių kartinių priemiesčio bilietų ir esant tokiai intensyviai priemiestinių maršrutų ir tvarkaraščių plėtrai e-kelionių dalis sumažėjo nuo 83 iki 82 proc.

Asmenų, užfiksuotų važiuojančių be bilietų, skiltyje matome 12 proc. mažėjimą. Labiausiai mažėjo asmenų autobusais važiuosiu apskritai neturint bilieto skaičius. Nuo 2017 metų šis skaičius sumažėjo 5 procentais. Manome, kad šiam pokyčiui įtakos turi įlipimo pro priekines duris tvarka ir išaugusi autobusų vairuotojų netolerancija daromiems pažeidimams.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Užfiksuota asmenų	4081	4033	4066	4334	4131	3638

Priemiestinio tinklo plėtra išaugino tiek bendrą kelionių, tiek kelionių tenkančių vienam miesto gyventojui skaičių. Beveik 900 tūkst. išaugęs kelionių skaičius 2017 metais bendrai viešojo transporto sistemai rekordinis per visą įstaigos gyvavimo istoriją. Tačiau į bendrą viešojo transporto sistemą integravus maršrutinius taksi planuojame jį dar labiau pagerinti.

	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2015
kelionių skaičius	34.794.853	34.515.293	34.005.567	34.901.506	-0,80%	-1,48%	2,63%
gyventojų skaičius	156.141	154.326	151.227	149.701	-1,16%	-2,01%	-1,01%
kelionių sk. 1 gyv	223	224	225	233	0,36%	0,54%	3,68%

Tačiau mūsų nuomone bendros viešojo transporto sistemos efektyvumą objektyviau būtų vertinti naudojantis ne Klaipėdos miesto, o Klaipėdos metropolio (gyventojai, susiję su miestu, darbo, mokymosi, socialinės ir paslaugų infrastruktūros vartojimo ryšiais, tačiau gyvenantys už Klaipėdos miesto savivaldybės administracinių ribų) gyventojų statistika. Tokių anot UAB „SWECO“ atliktais tyrimais 2014-ais metais buvo apie 170 tūkst. ir jis pastaruoju metu ženkliai nekito. Tokiu atveju gyventojų mobilumas ženkliai mažėtų ir viršytų vos 200 vienam kelionių gyventojui.

BENDRAI VIEŠOJO TRANSPORTO SISTEMAI NEPRIKLAUSANČIO KELEIVINIO TRANSPORTO KONTROLĖ

2017 m. įstaiga pagal sutartį su Klaipėdos miesto savivaldybės administracija toliau vykdė bendrai viešojo transporto sistemai nepriklausančių maršrutinių taksi, priemiesčio autobusų, lengvųjų automobilių taksi bei užsakomųjų/specialiųjų reisų vežėjų kontrolę. Bendras patikrinimų skaičius išliko panašus kaip ir ankstesniais metais. Apibendrinant 2017 metų tendencijas galime konstatuoti, kad daugiausiai pažeidimų kaip ir 2016 metais nustatyta lengvųjų taksi sektoriuje. Matoma tendencija, kad bendras užfiksuotų pažeidimų skaičius mažėjo (2016 m. – 436, 2017 m. – 338).

Būtina pažymėti, kad 2017 m. sausio 1 d., įsigaliojus naujai LR administracinių nusižengimų kodekso redakcijai, pasikeitė subjektai, galintys surašyti administracinių nusižengimų protokolus už skirtingus nusižengimus. Dėl šios priežasties didžioji dalis įstaigos kontrolierių fiksuojamų pažeidimų yra perduodami Klaipėdos miesto savivaldybės Viešosios tvarkos skyriaus specialistams, kuriems pagal naują LR administracinių nusižengimų kodeksą ir priskirta protokolų surašymo funkcija. Atsižvelgiant į pasikeitusį reglamentavimą, 2016 metų ir 2017 metų rezultatų palyginimas tampa sąlyginiu, kadangi pateikiami skaičiai 2016 metais nurodomi remiantis įstaigos surašytų administracinių teisės pažeidimų protokolo kiekiu, o 2017 metais – pagal surašytų patikrinimo aktų kiekį. Tikslių duomenų apie surašytus administracinių nusižengimų protokolus 2017 metais įtaiga neturi.

Keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais taksi ir lengvaisiais automobiliais situacijos analizė

Lengviesiems automobiliais taksi 2017 m. buvo surašyti 229 patikrinimo aktai - tai 27 proc. mažiau nei praėjusiais metais (2016 m. – 314). Skirtingai nei 2017 metais, pastebima ženkliai vairuotojų rūkymo transporto priemonėse mažėjimo tendencija (2016 m. - 79, 2017 m. – 23). Bendras keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais ir l/a taksi taisyklių pažeidimų skaičius mažėjo beveik dvigubai (2016 – 182, 2017 – 81), Tačiau didesni pažeidimų skaičiai fiksuojami dėl teisėtų kontrolierių reikalavimų nevykdymo (2016 m. – 50, 2017 – 64). Atkreiptinas dėmesys, kad didesniąją dalį 2017 metų nurodyto skaičiaus sudarė kontrolierių reikalavimų nevykdymo skaičius atliekant ekipažo dokumentų tikrinimo veiksmus. Ši tendencija tapo ypač pastebima pasikeitus teisės aktams, kurie nustatė, kad lengvaisiais automobiliais gali būti vežami keleiviai ir ne l/a taksi transporto priemonėmis. 2017 metais toliau buvo tęsiama l/a taksi stabdymo kelyje kontrolė, siekiant nustatyti taksometro (ne) įjungimo faktą. Vis dar nemažėja ir sunkėjantis pažeidimų pobūdis – daugiau nei trigubai išaugo pažeidimų dėl nelegalaus paslaugos teikimo (2016 – 24, 2017 - 61). Skirtingai nei 2016 m., 2017 metais didesnė dalis jų nustatyta dėl aktyvių įstaigos

kontrolierių veiksmų, tačiau kartu tęsiamas ir bendradarbiavimas su policijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnais.

2017 metais pasikeitė situacija dėl lengvųjų taksi veiklos reglamentavimo ir kontrolės. Susisiekimo ministro įsakymu pakeisti Keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais taksi taisyklės, kurios papildytos iki tol faktiškai paslaugas teikusiu keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais už atlygį institutu. Pasikeitęs teisinis reglamentavimas šiek tiek aiškiau nustatė ribas ir keliamus reikalavimus l/a taksi ir l/a už atlygį keleivius vežantiems vežėjams. Tačiau žvelgiant į visus 2017 metus vykdytą vežėjų kontrolę, tampa akivaizdu, kad toks reglamentavimas yra nepakankamas ir sukeltantis nemažai dviprasmybių bei neaiškumu ne tik kontrolę vykdančioms pareigūnoms bet ir patiems vežėjams. Kaip ir ankstesniais metais turime konstatuoti, kad tiek teisės aktų, reglamentuojančių lengvųjų taksi ir vežimo l/a automobiliais už atlygį veiklą, tiek koordinuotų kontroliuojančių institucijų veiksmų kontroliuojant šią veiklą trūksta. Pasikeitęs teisinis reglamentavimas atvėrė galimybę tiesėtai teikti keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais paslaugas praktiškai nesilaikant jokių kokybės ar griežtesnių transporto priemonių techninės būklės reikalavimų. Dėl šios priežasties iniciatyva iš šios veiklos eliminuoti žemiausios kokybės ar net apskritai neteisėtai paslaugą teikiančias įmones bei darbuotojus tapo dar sudėtingesne, ir deja situacija ženkliai blogėja, o didžioji dalis keleivių vežimo paslaugų teikėjų tampa ne aukštesnės paslaugos kokybės siekiančios įmonės ir darbuotojai. 2016 metais įstaigos išsakytos grėsmės, kad ryškėja tendencijos neteisėtai veikas dengti pavėžėjimo paslauga, kuomet lengviesiems automobiliams taksi keliamų reikalavimų neatitinkantys vežėjai to paties pobūdžio taksi paslaugas teikia pasinaudodami teisės aktuose naujai įtvirtintu ir dar labiau liberalizuotu pavėžėjimo institutu, 2017 metais išsipildė.

Maršrutinių taksi situacijos analizė

Maršrutinių taksi sektoriuje taip pat fiksuotas nusižengimų skaičiaus mažėjimas. 2017 metais surašyta beveik 18 proc. mažiau patikrinimo aktų nei 2016 metais protokolų (2016 m. - 51, 2017 m. - 42). Pastebima keleivių vežimo be bilietų mažėjimo tendencija (2016 m. - 23, 2017 m. - 13), tačiau maršruto trasos ar tvarkaraščių nesilaikymo atvejų padaugėjo (2016 m. - 10, 2017 m. - 17), teisėtų pareigūnų reikalavimų nevykdymo ir rūkymo mikroautobuso salone atvejų nuosekliai mažėja atitinkamai (2015 m. - 7, 2016 m. - 6, 2017 - 4,) ir (, 2015 - 11, 2016 - 4, 2017 - 0).

Vertinant bendrą pažeidimų skaičių ir atskirų pažeidimų pobūdžius, išlieka akivaizdu, kad pradėta įgyvendinti maršrutinių taksi sektoriaus pertvarka, šio sektoriaus vežėjus integruojant į vieningą el. bilieto sistemą, pasiteisina.

Autobusų situacijos analizė

2017 metais nusižengimų autobusuose situacija gerėja ir bendras nusižengimų skaičius mažėja (2016 - 34, 2017 - 30). Ženkliai sumažėjo užfiksuotų rūkančių vairuotojų (2016 - 16, 2017 - 0) ir kontrolierių reikalavimų nevykdymo atvejų (2016 - 5, 2017 - 1), tačiau stabilus išlieka keleivių vežimo be bilietų skaičius (2016 - 11, 2017 - 11) ir išaugo reikiamų dokumentų nepateikimo atvejų skaičius (2016 - 0, 2017 - 9).

2017 m. įstaiga toliau tęsė bendradarbiavimą su Klaipėdos rajono savivaldybe. Apžvelgus bendradarbiavimo su Klaipėdos rajono savivaldybe rezultatus, matome, kad šioje geografinėje dalyje veikiantys vežėjai prisitaikė prie aktyvios kontrolės pareigūnų veiklos ir pažeidimų skaičius nuosekliai mažėja.

RINKLIAVOS UŽ AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMĄ SURINKIMAS IR KONTROLĖ

Per 2017 metais per įstaigos administruojamas priemonės rinkliavos surinkta 1 652 990 Eurų (15 proc. daugiau nei 2016 metais). Per 2017 metus įstaiga išdavė 9 721 įvairių leidimų. Labiausiai augo mokėjimo būdas, sumokėti dienos rinkliavą jau po pažeidimo fiksavimo - 55 proc.

2017 m. suplanuotų kontrolės valandų skaičius išaugo tik 3 proc., tačiau rinkliavos nesumokėjimo, nedelsiant pastačius automobilį, atvejų užfiksuota beveik 48 proc. daugiau nei 2016

metais (2016 m – virš 25 500, 2017 m. – virš 37 700). Manome, kad užfiksuotų rinkliavos nesumokėjimo atvejų, nedelsiant pastačius automobilį, didėjimas iš dalies buvo sąlygotas padidintų patikrinimų skaičiaus, taip pat galimu sąmoningu rinkliavos sumokėjimo būdo pasirinkimu nemokėti rinkliavos nedelsiant pastačius automobilį, tačiau rinkliavą sumokėti už visos dienos stovėjimo laiką iki kitos dienos 24 val. Iš visų užfiksuotų rinkliavos nesumokėjimo nedelsiant pastačius automobilį atvejų, rinkliavos sumokėjimo iki kitos dienos 24 val. atvejų skaičius išaugo iki 75 proc. (2016 – apie 72%). Daugiau nei 5 200 vnt. užfiksuota galimų pažeidėjų statant automobilius nesilaikant Kelių eismo taisyklių (virš 90 proc. daugiau atveju nei 2016 metais). Kelių eismo taisyklių pažeidėjų skaičiaus augimas rodo, kad apmokestintų Klaipėdos miesto teritorijų trūksta, automobilių statymo vietų trūkumas ir toliau didėja, ir šio pobūdžio pažeidimų nuolatinė kontrolė yra būtina.

	2014	2015	2016	2017
<i>Sumokėta rinkliava</i>	67%	68%	72%	75 %
<i>Perduoti savivaldybei</i>	30%	30%	27%	24 %
<i>Anuliuoti pranešimai</i>	3%	2%	1%	1 %

<i>Surašyti pranešimai</i>	95%	93%	90%	88%
<i>KET</i>	5%	7%	10%	12%

Tai patvirtina ir faktas, kad išplėtus apmokestinto automobilių statymo zoną į Smiltynę, vien tik rinkliavos reguliavimo priemonių nepakako. Įstaigos kontrolieriams teko ne tik prižiūrėti rinkliavos surinkimą, tačiau ir reguliuoti eismą, ir tokių vietų mieste vis daugėja. Tik taip pavyko suvaldyti per didelio šioje vietoje individualaus automobilio eismo situaciją. Situacija dar labiau sunkėja sumažėjus automobilių stovėjimo vietų dėl vykdomos Jūrų muziejaus ir krantinės rekonstrukcijos.

Todėl didesnis eismo reguliavimas 2018-ais metais, kuomet po rekonstrukcijos duris atvers ir dar didesnius žmonių srautus sutrauksiantis Jūrų muziejus, yra neišvengiamas.

Šios tendencijos dar ryškiau nei praėjusiais metais parodo, kad dabar galiojantys rinkliavos tarifai ir lengvatos nebeatlieka „automobilių stūmimo“ iš centrinės miesto dalies, kur jie yra mažiausiai pageidaujami, funkcijos. Kaip rodo užsakymo kainos tendencijos, rinkliavos kainos devalvacija skatina ilgiau stovėti, t. y. to paties automobilio stovėjimo trukmės ilgėjimas mažina vietų pasiekiamumą.

	1 bilieto vidutinė vertė eurais					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
R	0,55 €	0,68 €	0,85 €	1,11 €	1,23 €	1,31 €
G	0,49 €	0,55 €	0,56 €	0,78 €	0,77 €	0,79 €
M		0,71 €	0,68 €	0,55 €	0,53 €	0,55 €
Z	0,53 €	0,71 €	0,65 €	0,88 €	0,76 €	0,78 €

Automobilių vairuotojai prie sistemos prisitaikė ir dažniau renkasi mokėti rinkliavą, o ne rinkti darnesnę kelionės būdą (pėsčiomis, dviračiu, viešuoju transportu ar automobiliu keliese).

Įstaigai perėmus leidimų išdavimą, visi naujai išduodami lengvatiniai parkavimo leidimai - elektroniniai. Tai ne tik pagreitino leidimų išdavimą, tačiau ir sudaro galimybes pareiškėjui leidimą gauti iš namų/biuro be tiesioginio kontakto su darbuotojais. Leidimų perdavimas įstaigai pagerino parkavimo kontrolę. 2017 metais perpus pavyko sumažinti netinkamų leidimų naudojimo (nukritę ar ne su visais matomais rekvizitais) gyventojų leidimų atvejų skaičių, tačiau išryškėjo nauja tendencija – neįgaliojo kortelių nepalikimo arba netinkamo palikimo skaičiaus augimas.

Nuo 2017 metų pabaigos mokėti už parkavimą galima ir naudojantis 2 specializuotomis programėlėmis – Unipark ir ParkMan. Mokėti vartotojui reikia tik už tikslų automobilio statymo laiką, galima stabdyti mokėjimą bet kada. Yra ir saugiklis užmaršiesiems – nesustabdžius, rinkliavos skaičiavimas baigsis dienos pabaigoje, kuomet baigiasi rinkliavos rinkimo laikas.

2017 m., laimėjus Klaipėdos rajono savivaldybės konkursą, įstaiga pradėjo administruoti rinkliavos už automobilių stovėjimą surinkimą Karklėje. Pirmų metų rezultatai, bet įvertinus kelio rekonstrukcijos darbus, kurie smarkiai riboja Karklės pasiekiamumą, bei parkavimo vietas, nuteikia pozityviai. Rajono savivaldybės prašymu 2018 m. sistema bus plečiama.

ĮSTAIGOS PASLAUGŲ VERTINIMAI

Įstaiga daug dėmesio skiria vykdomų veiklų grįžtamajam ryšiui su vartotojais. Savo pasiūlymus, pageidavimus ir priekaištus vartotojai gali pateikti tiek kokybės linija, tiek įstaigos internetinėje svetainėje. Visa ši informacija specializuota programa yra užfiksuojama, išanalizuojama ir į ją yra atsižvelgiama priimant tolimesnius sprendimus.

Skambučių telefono linija 8-800 12344 išaugo beveik 2 kartus - iki 12 718 (2016 m. – 7 130), beveik 30 proc. ūgtelėjo ir raštu gautų atsiliepimų skaičius – 556 (2016 m. - 433).

Į įstaigos paslaugų vartotojų laiškus internetinėje svetainėje tiesiogiai atsakinėja įstaigos vadovas. Nors tas darbas imlus laikui, tačiau laikome tokią tvarką prasminga: taip vadovas pirmasis sužino ir gali spręsti vartotojams kylančias problemas; be to, taip formuojamas ir palaikomas taipogi ir tarpusavio pasitikėjimo ryšys.

TARPTAUTINIAI PROJEKTAI, KITI RENGINIAI IR AKCIJOS

2017 m. rugsėjo mėn. įstaiga tradiciškai buvo tarptautinės akcijos “Diena be automobilio“ rėmėja ir viena iš organizatorių.

Minint judriąją savaitę, penkerius metus VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ kartu su Klaipėdos m. visuomenės sveikatos biuru organizuoja eksperimentą “Dienai be automobilio“ ir “Europos judriajai savaitei“ paminėti - studentai nuo prekybos centro „BIG“ bando Klaipėdos universiteto miestelį rytinio piko metu pasiekti skirtingomis transporto rūšimis: autobusu, automobiliu, dviračiu, bėgte ir elektromobiliu.

2017 metai tendencijos lenktynėse išliko tokios pačios kaip prieš metus. Tik gaila, kad pastaruoju metu vis sudėtingiau surasti lenktynėms bėgiką.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	vieta	laikas, min.	vieta	laikas, min.	vieta	laikas, min.	vieta	laikas, min.	vieta	laikas, min.	vieta	laikas, min.
Autobusas	3	25	1	21	1	18	2	28	3	24	3	25
Automobilis	1	25	3	28	4	28	4	37	5	32	5	31
Dviratis	2	22	2	22	3	22	1	23	1	17	1	17
Bėgikas	4	31	4	32	5	47	-	-	4	31		
elektromobilis					2	20	2	28	2	20	2	22

2017 metais įstaiga dalyvavo “PORTIS“ ir “Interconnect“ projektų veikloje.

PROBLEMOS IR GRĖSMĖS

Praėjusiais metais rimtai susidurta su politinėmis rizikomis per t. v. “maršrutinių taksi krizę”. Maršrutinių taksi integracijos į bendrą sistemą projekto finaliniame etape savivaldybės administracija netikėtai neparodė nuoseklumo ir koordinuoto darbo užbaigiant šį sudėtingą ilgametį projektą. Beveik 2 savaites maršrutinių taksi sistema nefunkcionavo visai. Kurį laiką buvo iškilusi grėsmė, kad maršrutinių taksi veikloje atsiradusi ilga pertrauka lems dideles sąnaudas atkūrinėti dirbtinai sugriautą rinką. Padėjus nemenkas pastangas ir patyrus reputacinius ir reikia tikėtis nedidelius finansinius nuostolius (paaškęs, sistemą pradėjus eksploatuoti) šią krizę vis dėlto pavyko suvaldyti. Tačiau panašaus pobūdžio politinių grėsmių realizacijos tikimybės ir ateityje negalime laikyti nuline.

VADOVO INDĖLIS TOBULINANT ĮSTAIGOS ADMINISTRAVIMĄ

Toliau buvo tobulinama įstaigos struktūra. Buvo dalyvaujama Klaipėdos miesto plėtros strateginio plano 2014 - 2020 metams monitoringo bei kitose Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos sudarytose darbo grupėse. 2017 m. įstaigoje ir toliau buvo vykdomas 6 mėn. įstaigos darbuotojų individualios veiklos vertinimas. Įstaiga ir toliau tobulino įstaigai pavestų veiklų valdymą personalo kvalifikaciją tokiomis priemonėmis:

- buvo pakeista įstaigos struktūra - prieš modernizuojant elektroninį bilietą iš infrastruktūros padalinio sukurtas atskiras IT padalinys, kurio pagrindinis tikslas - elektroninio bilieto įdiegimas;
  - personalo kvalifikacijos kėlimas, dalyvaujant vietiniuose specializuotose mokymuose bei tarptautiniuose projektuose;
  - Lietuvos integracijos į ES teikiamų galimybių išnaudojimas, vykdamas tarptautinius projektus ES fondų lėšomis;
  - naujų IT priemonių diegimas viešajame transporte ir vietinės rinkliavos už automobilių stovėjimą kontrolėje;
- Įstaiga ir toliau naudojo tokias įvaizdžio gerinimo priemones:
- bendradarbiavimas seminaruose, susitikimuose bei bendruose projektuose su kitomis Lietuvos ir užsienio transporto valdymo įmonėmis bei organizacijomis;
  - plėtojami ir užmezgami nauji ryšiai su Lietuvos ir užsienio socialiniais – ekonominiais partneriais;
  - žymių klaipėdiečių pritraukimas populiarinant viešojo transporto paslaugas.

Direktorius

Gintaras Neniškis
